

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 32123-05-20 בוסקילה ואח' נ' רבינוביץ ואח'

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופט אשר קולה – אב"ד
כבוד השופט דני צרפתי
כבוד השופטת רננה גלפז מוקדי

המעוררים

1. דוד בוסקילה ת"ז 062109319
2. מאיר בוסקילה ת"ז 054939889
ע"י ב"כ עו"ד י. לנקרי ואח'

נגד

המשיבים

1. שמואל רבינוביץ ת"ז 024944175
2. דב הכהן קפלן ת"ז 057463226
2. דוד דרלי ת"ז 056064942
3. מתתיה שרים ת"ז 057990335
ע"י ב"כ עו"ד א. בן דוד ואח'.

1

פסק דין

2

3

השופט דני צרפתי:

4 הערעור שלפנינו הוגש על פסק דינו של בימ"ש השלום בבית שאן (כב' השופט אדהם ספדי), מיום
5 14/3/2020, במסגרתו הורה בימ"ש קמא על סילוק ידם של המערערים מהמקרקעין כהגדרתם
6 בתביעה והמהווים חלק מאתר קבר הרשב"י במירון (להלן: "קבר הרשב"י" ו- "פסק הדין").

7

8

ההליך בפני בימ"ש קמא וטענות הצדדים

1. המשיבים – התובעים בפני בימ"ש קמא, הם ארבעה מתוך חמשת חברי "ועדת החמישה" (להלן: "הוועדה") אשר הוקמה ע"י בימ"ש העליון בפסק דינו מיום 14/5/2008 במסגרת רע"א 10029/07, היועמ"ש לממשלה נ' הקדש העדה הספרדית בעיה"ק צפת ומירון ו- 10 אחרים, וזאת לניהול ענייני אתר קבר הרשב"י (להלן: "פסק הדין המסמך").

12

13

14 המערערים הם בני משפחה אחת, אב ושני בנים, אשר הקימו באתר הרשב"י מבנה המשמש אותם,

15

לטענתם כבר שנים ארוכות.

16

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 32123-05-20 בוסקילה ואח' נ' רבינוביץ ואח'

תיק חיצוני:

2. לאחר שריפה שפרצה במבנה המערערים וגרמה לו נזק ממשי, הוגשה התביעה מושא פסק הדין וכן ניתן צו מניעה זמני האוסר על המערערים לבצע כל פעולת בנייה ו/או הקמה של המבנה, למעט פעולות שיקום.

המשיבים טענו כי המערערים פלשו בשנים האחרונות למקרקעין שבניהולם, הקימו את המבנה ועושים בו שימוש לסירוגין, הכל בניגוד לדין, ללא היתר ומבלי שקיבלו את הסכמת בעלי הקרקע או את הסכמת הוועדה ועל כן יש לסלקם מהמקרקעין.

3. עפ"י המערערים, המשיבים כלל לא הוסמכו לתבוע את סילוק ידם ולכן מן הדין היה לדחות תביעתם על הסף. עוד נטען כי התביעה הוגשה בהרכב חסר של חברי הוועדה, תוך ניגוד עניינים כשלחברי הוועדה אינטרסים במקום והם נוהגים "איפה ואיפה" כשגם מטעמים אלו התביעה חסרת תוקף.

לגופן של טענות הוסיפו המערערים ופרטו כי הם שוכנים באתר הרשב"י במשך כ- 50 שנים, כשמכוח פעילות זו קמה להם זכות של זיקת הנאה במקרקעין. לחלופין טענו כי מעמדם הוא כשל בר – רשות כששתיקת הבעלים אל מול החזקתם והימנעות הבעלים מסילוקם מלמדת על הסכמה ומתן רשות מכללא להשתמש במקרקעין.

4. פסק הדין הכריע כי מכוח ההסמכה לנהל שניתנה במסגרת פסק הדין המסמיך של בימ"ש העליון מוסמכת הייתה הוועדה להגיש את התביעה לסילוק יד נגד המערערים. בימ"ש קמא ניתח בפסק דינו את המונח "ניהול", לרבות בהיקש לחוק המקרקעין ומשמעות המונח ניהול לגביו והכריע כי הוא כולל סמכות להגשת התביעה לסילוק יד.

פסק הדין הדגיש את חשיבות האתר הקדוש בו מצוי המבנה, על הפגיעה הנגרמת לציבור הרחב מאי נקיטת פעולות משפטיות כנגד מסיגי גבול בתחומו, באופן שפעולות כאמור הן בגדר פעולות טבעיות בניהול נכס זה, כאשר ההסמכה של הוועדה מטרתה הייתה להביא לניהול מיטבי של אתר קבר הרשב"י.

5. בימ"ש קמא בפסק דינו ראה תמיכה וחיזוק לפרשנותו בעמדת המדינה שהוגשה במסגרת הליך צו המניעה הזמני בתיק ולפיה קיימת חשיבות רבה לטיפול בתופעת המבנים הלא חוקיים ובפלישה למבנים קיימים באתר קבר הרשב"י. בעמדה הובהר כי לגישת המדינה, הוועדה הוסמכה לנהל את

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 32123-05-20 בוסקילה ואח' נ' רבינוביץ ואח'

תיק חיצוני:

1 אתר קבר הרשב"י וכפועל יוצא מכך גם בסמכותה להגיש תביעות לסילוק ידם של פולשים
2 מהאתר.

3

4 חיזוק נוסף לסמכות הוועדה להגיש תביעות לסילוק יד מצא בימ"ש קמא בהתדיינות ובהסכמות
5 מושא בג"צ 516/14 שהוגש על ידי גופים שונים כנגד הליכי הפקעה שנקטה המדינה באתר קבר
6 הרשב"י ואשר נסתיים במתווה זמני מוסכם, אשר כלל הסדר לעניין טיפול בפינוי פולשים
7 מהאתר.

8

9 פסק הדין דחה את טענות המערערים לעניין הפגם שבהגשת התביעה ע"י ארבעה בלבד מבין
10 חמשת חברי הוועדה וקבע כי ההחלטה תקפה גם אם נתקבלה בהרכב חסר ובלבד שנתקבלה ע"י
11 רוב החברים.

12

13 6. בהמשך פסק הדין בחן בימ"ש קמא את טענות המערערים לקיומה של זיקת הנאה מכוח שנים
14 ודחה טענות אלו.
15 בין השאר נקבע כי המערערים לא השכילו להוכיח "שימוש נוגד" במשך תקופה רצופה של
16 שלושים שנים כנדרש בדין.

17

18 בנדון ביכר בימ"ש קמא את עדות עד התביעה (מר שלוש) אשר על פי עדותו הכיר את משפחת
19 המערערים אשר שהו לאורך שנים באתר רק בתקופת ההילולות והחגים, אז שהו באתר באוהל
20 שפורק בתום תקופות אלו. על פי העדות הנ"ל רק לפני כעשר שנים החלו המערערים להציב באתר
21 מכולה שתחילה פונתה לפרקים, עד שבהמשך נותרה במקרקעין והמערערים אף צירפו לה מכולה
22 נוספת.

23 7. פסק הדין בחן ודחה גם את הטענה החלופית של המערערים לפיה קנו מעמד של בר-רשות
24 במתחם;

25

26 פסק הדין הדגיש את מהות המקרקעין לשימוש הציבור באופן המקשה לפתח בהם מעמד של בר
27 רשות, לא כל שכן, רשות נטענת מכללא.

28

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 32123-05-20 בוסקילה ואח' נ' רבינוביץ ואח'

תיק חיצוני:

מכל מקום, נקבע שעסקינן לכל היותר ברישיון ללא תמורה הניתן לביטול בכל עת, כשככלל, רשות מכללא שנוצרה עקב מחדלה של רשות מלפעול לסילוק, אינה מגבשת רשות בלתי הדירה וזאת נוכח האינטרס הציבורי בדבר שמירה על רכוש הציבור ובענייננו שמירה על האתר הציבורי הקדוש.

8. פסק הדין גם דחה את טענת האפליה ומשוא הפנים שהעלו המערערים. בפסק הדין נקבע שהמשיבים אכן הגישו עד כה תביעה לסילוק יד רק נגד המערערים, למרות קיומם של גורמים ומחזיקים נוספים המחזיקים ללא זכות בחלקים שונים באתר קבר הרשב"י, ברם, אין באמור לבסס טענת אפליה או פעולה משיקולים זרים. פסק הדין גם נותר בספק אם קיים מקור חוקי לחייב את הוועדה לפעול בעניין באופן שוויוני, עד כדי איזון תביעה לסילוק יד.

9. לסיכום פסק הדין, נתקבלה תביעתם של המשיבים ובימ"ש קמא הורה על סילוק ידם של המערערים או מי מטעמם מהמקרקעין תוך חיובם לפנות את המבנים שהם הציבו במקרקעין ובאתר קבר הרשב"י.

10. המערערים במסגרת ערעורם חזרו והעלו את עיקרי טיעוניהם, כפי שהועלו בפני בימ"ש קמא.

11. הערעור הדגיש את האינטרס הממשי והנוגד שיש למרבית חברי הוועדה במתחם אתר קבר הרשב"י "בכובעם" כקשורים להקדשות השונים השוכנים במתחם, כשהמשיבים אף נאלצו לאשר את הדברים בחקירותיהם. לטענתם, פעולת חברים אלו להגשת התביעה מושא פסק הדין, נעשתה תוך ניצול עיתוי אירוע השריפה שאירעה במבנה המערערים ומתוך מניעים ואינטרסים זרים שתכליתם לדאוג לגופים אליהם הם קשורים ובמסווה של סמכות שהוענקה להם לפעול בנדון. המערערים גם סקרו את היקף ההליכים הסבוכים שהתנהלו לאורך השנים ביחס לאתר הקדוש, בהקשר למחלוקות לעניין סמכויות ניהול, השימוש בו וכן פעולות לקידום הליכי הפקעה שנקטה המדינה ואשר הותלו לעת הזו, על דרך הסדר ביניים שגובש.

12. על פי המערערים פסק הדין המסמך לא העניק למשיבים כל סמכות לקדם פעולה קיצונית ודרסטית של הגשת תביעה לסילוק יד, המביאה לתוצאה בלתי הפיכה.

לדידם, סמכות הניהול שהוענקה לוועדה בפסק הדין המסמך אינה כוללת סמכות להגיש תביעה לסילוק יד.

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 32123-05-20 בוסקילה ואח' נ' רבינוביץ ואח'

תיק חיצוני:

1

2 בנדון הודגש כי הסמכויות שהוענקו לוועדה צומצמו לפעולות ניהול שוטפות בלבד וזאת כחלק
3 מסעד זמני שנדון בבימ"ש העליון, תוך יצירת גוף כלאיים שיבטיח את ניהול האתר, זאת עד למתן
4 הכרעה סופית בשאלת הבעלות והניהול של האתר, עת תלויות בפני בימ"ש במקביל עתירות
5 בהקשר לשאלות מרכזיות אלו, לרבות הליך ההפקעה אותו נקטה המדינה ביחס למקרקעין בקבר
6 הרשב"י.

7

8 13. עוד נטען כי לכל הפחות ובאופן מקדמי, היה על המשיבים או בימ"ש קמא להביא את ההכרעה
9 לשאלת סמכות הוועדה להגיש את תביעת סילוק היד כחלק מפעולת "ניהול" כנטען, לפתחו של
10 בימ"ש המחוזי, כפי שזה הוסמך בעניין במסגרת פסק הדין המסמך.
11

12 14. עפ"י המערערים ההסדר במסגרת בג"צ 516/14 שאוזכר, צופה פני עתיד ומותנה במינוי מנכ"ל
13 ויועץ משפטי. מההסדר הנ"ל יש אף ללמוד כי קודם לסמכויות שהוענקו במסגרתו, לא הייתה
14 לוועדה כל סמכות להגיש תביעות לסילוק יד.
15

16 לטעמם של המערערים, בימ"ש קמא לא נתן משקל ראוי להרכב החסר בו נתקבלה החלטת
17 הוועדה, לרבות העובדה כי החבר החסר כלל לא היה צד להחלטה.
18

19 15. המערערים מפרטים בערעורם כי לגופה של תביעה, חובה הייתה להכיר במעמד המערערים כבעלי
20 זכויות במקרקעין, מכוח חזקתם רבת השנים ופעולתם במתחם, בבחינת שימוש והחזקה
21 ייחודיים ללא כל מחאה מצד הבעלים.
22

23 לטענת המערערים, הראיות שהוצגו לרבות עדויות עדי המשיבים לימדו כי המערערים מחזיקים
24 במתחם עשרות שנים ולפחות 30 שנים ברציפות, באופן המקיים לזכותם זיקת הנאה מכוח שנים.
25

26 16. המערערים גם מוחים הכיצד ניתנה יד לפעולות בדרגות של המשיבים, הגם שבימ"ש קמא נוכח
27 כי רק כנגד המערערים פעלו המשיבים וזאת בחוסר שוויון בולט.
28

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 32123-05-20 בוסקילה ואח' נ' רבינוביץ ואח'

תיק חיצוני:

17. **המשיבים בתגובתם** סמכו את ידיהם על ניתוחו המשפטי והעובדתי של בימ"ש קמא במסגרתו נדחו כל טענות המערערים, על משקלם המובהק של ממצאי העובדה והמהימנות בפסק הדין והצורך להימנע מלהתערב בהם.

18. **המשיבים** הדגישו את חשיבותו של אתר קבר הרשב"י כאתר קדוש המשמש מוקד עליה לרגל של אלפי מבקרים מדי יום וכפועל יוצא מכך את החובה וההכרח לפעול לסילוק ידם של פולשים מהאתר.

19. **עפ"י המשיבים** הסמכות שהוענקה לוועדה, עפ"י פסק הדין המסמיך והחולשת "על כל ענין הנוגע לניהולו של האתר", בהכרח כוללת נקיטת פעולות לפינוי פולשים מהמקרקעין. אלמלא תאמר כך, תיפגע האפשרות לניהול מלא וראוי של האתר.

20. **המשיבים** הפנו למשקל עמדת המדינה בנוגע לחשיבות הטיפול בתופעת הפולשים והמבנים הבלתי חוקיים, לעמדתה כי לוועדה אכן יש סמכות לנקוט בהליכים לסילוק יד, לרבות כמי שהייתה מעורבת במכלול ההליכים שהתנהלו בפני בימ"ש העליון.

21. **עפ"י המשיבים**, ההסדר שגובש במסגרת בג"צ 516/14, אשר עסק בהליכי ההפקעה שביקשה המדינה לנקוט, מבסס את סמכות הוועדה לנקוט הליכי סילוק יד, כפי שאלו הוענקו בפסק הדין המסמיך. הודגש שההסדר האמור רק הסדיר את מנגנון הפעולה ומינוי בעלי התפקידים הרלוונטיים (מנכ"ל ויועמ"ש).

22. **לטענת המשיבים** סמכות ההכרעה שנמסרה לבימ"ש המחוזי בפסק הדין המסמיך נוגעת להכרעה במחלוקות פנימיות המתעוררות בין חברי הוועדה לבין עצמם בלבד.

23. **המשיבים** מדגישים כי חברי הוועדה הם אנשים פרטיים ולפיכך הוועדה אינה גוף מינהלי ולא חלים עליה כללי המשפט המינהלי.

כן לשיטתם אין בסיס לטענה כי עסקינן בהחלטה שנתקבלה בהרכב חסר, מה גם שהחבר החמישי, אישרר בדיעבד את ההחלטה ואת הגשת התביעה ע"י ארבעת חבריו האחרים בוועדה.

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 32123-05-20 בוסקילה ואח' נ' רבינוביץ ואח'

תיק חיצוני:

24. המשיבים פרטו אשר להפרות צווי המניעה ברגל גסה ע"י המערערים, אשר בניגוד לצווים שניתנו הקימו מחדש ומשתמשים במבנים, לאחר השריפה, כעולה מעדויות המשיבים עצמם.

25. עפ"י המשיבים אין כל בסיס לטענת המערערים כי רכשו זכויות במקרקעין. אין חולק כי לא ניתנה למערערים כל הסכמה מפורשת להשתלט על המקרקעין שאותם תפסו, אין חולק כי המבנה נבנה ללא היתר, כמו גם כי הבנייה שנעשתה לאחר שהמבנה נשרף הייתה גם היא ללא היתר ובניגוד לצו המניעה הזמני.

המשיבים הפנו לעדויות המערערים עצמם לפיהן המכולה הוצבה לראשונה "לפני יותר מ- 15 שנה ואולי 20 שנה בלבד" וזו הורדה ממירון מעת לעת. עוד על פי עדותם, רק לפני כ- 12 שנה בלבד הוצבה המכולה במקום דרך קבע כשב- 2013 אף עברה מיקום ורק שם הוקם מבנה הקבע.

המשיבים הוסיפו כי בפני בימ"ש קמא גם הוכח שהמבנה אינו משמש למגורי המערערים וכי המערערים עושים שימוש מסחרי במבנה ומשכירים אותו לצדדים שלישיים.

26. בהתאם, טוענים המשיבים, כי המערערים לא יכלו לרכוש כל זיקת הנאה במקרקעין, מה גם שטענת המערערים לזכות להחזיק ומתן רשות במקרקעין עומדת בסתירה לאמור.

27. עפ"י המשיבים הטענה לניגוד עניינים ומשוא פנים נדחתה בדין, מה גם שלא הוכחה חובה החלה על הוועדה לפעול באופן מקביל לפינוי כל הפולשים מהאתר.

מכל מקום, הדגישו המשיבים כי המתווה בבג"צ 516/14 הקובע הסדר לנקיטת הליכי סילוק יד כנגד פולשים, מבטיח שהטיפול בעניינם של פולשים אחרים לא יהיה שונה.

הובהר עוד כי דין המערערים שונה משל פולשים אחרים, שעה שאלו עושים במבנה שימוש לצרכים אישיים ואילו גופים אחרים הם גורמי צדקה המשרתים את ציבור הבאים אל המתחם.

28. במסגרת הדיונים לפנינו עשינו ניסיונות לגיבוש מתווה שייתר הצורך בהכרעה, זאת לתועלת כל הצדדים, ברם משכשלו ניסיונות אלו, לא נותר מנוס מלפנות להכרעה בערעור.

דין והכרעה

29. השאלה המקדמית והבסיסית העומדת להכרעה בערעור זה נוגעת לסמכות הוועדה להגיש את התביעה לסילוק ידם של המערערים מהמקרקעין.

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 32123-05-20 בוסקילה ואח' נ' רבינוביץ ואח'

תיק חיצוני:

1

2 30. הואיל וכפי שיפורט בחוות דעתי להלן, באתי לכלל מסקנה כי הוועדה במעמדה ועל פי סמכויותיה
3 למועד הגשת התביעה, לא הייתה מוסמכת להגיש ולברר את התביעה לסילוק היד שבדיון. דין
4 פסק דינו של בימ"ש קמא להתבטל, זאת מבלי להידרש לגופן של הכרעות בימ"ש קמא אשר
5 למעמדם של המערערים במקרקעין ושאלת זכותם להחזיק בהם כדין הגם שאף כנגד הכרעות אלו
6 ראו להשיג המערערים בערעור שלפנינו.

7

8 31. אקדים כי אין חולק שחברי הוועדה הגישו את תביעתם לסילוק יד המערערים מושא ערעור זה
9 מכוח מעמדם כחברי ועדת החמישה ועפ"י סמכותם מכוח פסק הדין המסמיך לנהל את מתחם
10 הרשב"י כפי שיפורט ויידון.

11

12 הוועדה או מי מחבריה לא התיימרו לטעון או לתבוע מכוח מעמד של בעל זכות בעלות או זכות
13 האחרת במקרקעין כמקנה להם זכות לתבוע סילוק יד מחזיק אחר במקרקעין. בנדון די להפנות
14 לסעיפים 1 ו- 2 לכתב התביעה.

15

16 32. מעמד הוועדה וסמכויותיה נקבעו כאמור בפסק הדין המסמיך שניתן ביום 14/5/2008 במסגרת
17 רע"א 10029/07 שהוגשה נגד החלטת בימ"ש המחוזי בה נדחתה בקשת המדינה למתן סעד זמני
18 שעניינו קביעת הסדר לניהול אתר קבר הרשב"י.

19

20 בסיכומי של פסק הדין המסמיך נקבע:

21

22 "יש מקום לקבל את הערעור וליתן סעד זמני שעניינו קביעת
23 הסדר ביניים לניהולו של קבר רשב"י... נראה לנו נכון לקבוע כי
24 תוקם ועדה חדשה אשר תמנה חמישה חברים... הוועדה תהיה
25 מוסמכת להחליט בכל ענין הנוגע לניהולו של האתר לרבות בין
26 היתר בתחומים של בנייה ושיפוץ, קופות הצדקה, ניהול כספי
27 התרומות והשימוש בהם. במילים אחרות, סמכויותיה של
הוועדה לא יוגבלו לסמכות פיקוח.

28

29 ככל שתתעוררנה מחלוקות באשר ליישומי של הסעד הזמני,
תובאנה הן להכרעתו של בית

30

31 המשפט המחוזי..."

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 32123-05-20 בוסקילה ואח' נ' רבינוביץ ואח'

תיק חיצוני:

33. מהמפורט נמצאנו למדים כי הוועדה (ועדת החמישה) היא גוף פרי יצירתו של בית המשפט העליון, שהוקם לצורך שיפור ניהולו של אתר קבר הרשב"י.

3

34. לענייננו אינני נדרש לבחינה מעמיקה אשר למהות המדויקת של הוועדה, אם היא גוף ציבורי או דו מהותי, כך גם איננו נדרשים לקבוע את גבולות הביקורת המינהלית החלה על גוף זה. לענייננו די שנקבע כי אין ספק כי על גוף זה חלים עקרונות יסוד המשפט המינהלי וכי הוא כפוף, בהיקף זה או אחר, לכללי וביקורת המשפט המינהלי, ככל גוף ציבורי או דו מהותי שנועד לשרת את הציבור הרחב, כשחברי הוועדה ממלאים בו תפקיד בעל אופי ציבורי מובהק. בענייננו הדברים אף נלמדים מהיקף הביקורת שבפועל הופעלה במסגרת עתירות לא מעטות שהתבררו בעניינה של הוועדה שלפניי.

11

35. מבלי להעמיק בייחודיותו של גוף שהוא יציר פסיקת בימ"ש כאמור, די לענייננו לקבוע כי הגוף הנ"ל יונק את חיותו וגבולות סמכותו רק מההסמכה שניתנה לו בפסק הדין המסמך וכי אין הוא מוסמך לבצע כל פעולה שלא הוסמך לה מפורשות באותה הסמכה.

15

36. ידוע הוא עיקרון העל אשר לחוקיות פעולות גוף מינהלי הדורש שלכל מעשה מינהלי תהיה הסמכה בדין ובהתאמה לענייננו – הסמכה בפסק הדין שמכוחו נוצרה הוועדה. אם רשות או גוף משפטי מופשט אחר, אינה יכולה להצביע על המקור ממנו נובעת הסמכות לעשות מעשה, המעשה אינו בתחום הסמכות ולכן הוא אינו כדין.

19

אוסף כי גוף כאמור אשר אין לו קיום אלא מכוח החוק או ההסמכה, נכון לראות בו שלוח או נאמן של הציבור שמחובתו לפעול אך ורק במסגרת השליחות או הנאמנות כפי שנקבעה בחוק או בהסמכה הרלוונטית.

22

עקרון על זה גובר על אינטרסים ציבוריים אחרים ואין באינטרס ציבורי, חשוב ככל שיהיה, כדי להכשיר פעולה שנעשתה שלא עפ"י ההסמכה שניתנה לגוף כאמור.

24

37. כאמור, עפ"י פסק הדין המסמך, הוועדה מוסמכת להחליט בכל ענין הנוגע לניהולו של האתר, לרבות, בין היתר, בתחומים של בניה ושיפוץ קופות הצדקה, ניהול כספי תרומות והשימוש בהם, כשמכויותיה של הוועדה לא הוגבלו לסמכויות פיקוח בלבד.

27

38. בחינה בסיסית של הסמכויות האמורות, מלמדת כי עסקינן בפעולות אשר המכנה המשותף להן הוא תחזוקה ופיקוח שוטפים של האתר, בבחינת ניהולו היום-יומי של האתר לרווחת הציבור. בין הדוגמאות אשר נמנו בעניין בפסק הדין המסמך כלולים - קופות הצדקה וכספי התרומות ופעולות בניה ושיפוץ של האתר.

32

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 32123-05-20 בוסקילה ואח' נ' רבינוביץ ואח'

תיק חיצוני:

1

2 39. בימ"ש קמא ראה להקיש לצורך בחינת תוכנו של המונח "ניהול" בענייננו, מהקבוע בחוק
3 המקרקעין בהקשר לסמכויות שותף בנכס מקרקעין שהוא בעלים בו יחד עם אחרים והגם
4 שבימ"ש קמא היה ער לכך שהמקרקעין דנן אינם בבעלות משותפת של הוועדה.

5

6 לטעמי היקש זה אין בו לקדם לפרשנות המונח "ניהול" בענייננו, ואולי אף להביא לכלל טעות,
7 זאת בעיקר שעה שהמונח ניהול, את גדרו אנו מבקשים לברר בענייננו, הוא הפעולה והזכות
8 היחידה שהוקנתה לוועדה. האמור שונה מהותית מפרשנות המונח ניהול המוקנה לשותף מכוח
9 מעמדו כבעלים של הקרקע ואשר לגביו הניהול הוא רק ביטוי נלווה לפעולות המצויות באגד
10 זכויותיו כבעלים, בבחינת "ניהול הבעלות" ואשר יכול ויכלול פעולות ניהול הדרושות להגנה על
11 זכות הבעלות שלו.

12

13 40. על כל פנים וגם אם נדרש אני להשוואה מסוימת לאותו ניהול כללי, המוקנה לבעלים משותפים
14 במקרקעין (בנכס), יש לזכור כי גם ניהול זה מצומצם ככלל, לניהול ושימוש רגילים בהתאם לטיב
15 הנכס והשימוש הטבעי בו, על פי נסיבות העניין. ניהול כאמור אינו כולל פעולות יוצאות דופן
16 המביאות לשינוי מהותי ביעודו הרגיל של הנכס.
17 פעולות ניהול רגילות אלו בדרך כלל כוללות, עפ"י הוראת סעי' 30 לחוק המקרקעין, פעולות פיקוח
18 ותפעול יום-יומיים של הנכס.

19

20 41. בהתאמה לענייננו ועל דרך קל וחומר, שעה שכלל סמכויות הוועדה מסתכמות בניהול בלבד
21 כאמור (היינו סמכות הניהול, היא "הנכס" המדובר ולא זכויות ניהול כחלק מזכויות הבעלות
22 בנכס), מתחייב שלא יותר לוועדה לבצע פעולות שהן חורגות מפעולות פיקוח ותפעול שוטפים יום-
23 יומיים של הנכס, שאותו הוסמכו לנהל ואשר יש בהן לשנות מהותית מהיעוד הרגיל והטבעי של
24 הניהול.

25

26 במילים אחרות, פעולות של הגנה על הבעלות והחזקה של הנכס, גם אם יכול וייחשבו כחלק
27 מפעולות ניהול לגבי מי שמנהל נכס מכוח בעלותו בו על הזיקה שבין הדברים, הרי שפעולות אלו
28 לא ייחשבו כחלק מפעולות אינהרנטיות ורלוונטיות, ביחס לסמכות שעניינה "הניהול" עצמו, לגביו
29 בלבד הוקנתה הסמכות לוועדה דנן.

30

31 42. זאת ועוד ומצד הדיון התיאורטי, אני נכון להרחיק לכת ולהניח (הנחה שאיננה נקיה מספקות) כי
32 סילוק פולש טרי יכול להיכנס, במשתמע, לגדרו של הניהול השוטף עליו פרטתי לעיל. ברם, הנחה

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 32123-05-20 בוסקילה ואח' נ' רבינוביץ ואח'

תיק חיצוני:

1 כאמור איננה יפה לנקיטת הליכים משפטיים של סילוק יד כלפי מחזיק, המחזיק באתר שנים
2 ארוכות ואף הקים עליו מבנה וקיים בו פעילות, והכל עוד טרם שהוקנתה סמכות הניהול לוועדה
3 כבענייננו. הליכים כאמור אינם יכולים להיכנס לגדר פעולות ניהול, לגביהן הוסמכה הוועדה ע"י
4 בימ"ש בנסיבות ענייננו ואפילו על דרך פרשנות משתמעת.
5 לענין זה אין משקל ממשי לשאלת זכותו בדין של המחזיק להחזיק במקום ובבניה שנבנתה ואף
6 בהנחה שזו אינה מבוססת על זכות מוכרת בדין.

7
8 43. למעמדו של הנכס כנכס קדוש אשר חשיבותו רבה לציבור הרחב, כמו גם לגורליות הנטענת של
9 התביעה לסילוק היד על מנת למנוע פגיעה בציבור, אין משקל לפרשנות המונח ניהול, לו הוסמכה
10 הוועדה ואין בהם גם להצדיק פעולה שלא בסמכות.

11
12 אוסיף כי ייתכן ואף היפוכם של דברים נכון – באופן שמעמד הנכס, העניין שהוא מעורר וסוגיית
13 הבעלות והחזקה המורכבת לגביו, כפי שמעידים בעניין היקף ההליכים המתנהלים לגביו, דווקא
14 מחייבים כי הסמכות להגנת הבעלות עליו, תוקנה בזיהירות ועל דרך של האצלת סמכות מפורשת
15 וחד משמעית כנלמד מלשון הסמכתו של בימ"ש העליון בעניין, שלא על דרך פרשנות משתמעת
16 ורחוקה בלבד, כפי שנתבקש בענייננו.

17
18 44. הפסיקה המאוחרת אשר יצאה מבימ"ש העליון, העוסקת במישרין ובעקיפין בסמכות הניהול של
19 הוועדה, אין בה ללמד כי הוועדה הוסמכה להגיש את תביעת הסילוק שבדיון, זאת בניגוד לעמדת
20 המשיבים בעניין;

21
22 45. בג"צ 2477/20 (בג"צ "חדר הנרות") אליו ראו להפנות המשיבים במהלך בירור ערעור זה, אינו
23 קשור כלל לסמכות לנקוט הליכים לסילוק יד. פסק הדין הנ"ל נוגע לניהול חדר הנרות כשפעולות
24 אלו אכן מצויות עקרונית, בגדר פעולות ניהול שבסמכות הוועדה על פי קביעת פסק הדין המסמך
25 וכפי שניתחנו כמפורט לעיל, אם תחת מטרת הניהול הכללית ואם שעה שעסקין בניהול קופות
26 צדקה אשר נקבע במפורש כניהול שבסמכות הוועדה.

27
28 סמכות זו אין בה ללמד על הכרה בסמכות הוועדה להגיש תביעות לסילוק יד, כפי שהרחבתי לעיל.

29
30 46. אוסיף כי במסגרת בג"צ "חדר הנרות" הנ"ל אף חזר בית המשפט העליון וחידד את שנקבע בפסק
31 הדין המסמך, כי מחלוקות לשאלת סמכות הוועדה מקומן להתברר ולהיות מוכרעות ע"י בית
32 המשפט המחוזי.

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 32123-05-20 בוסקילה ואח' נ' רבינוביץ ואח'

תיק חיצוני:

1 טענת המשיבים בענייננו כי מנגנון זה יוחד למחלוקות בין חברי הוועדה לבין עצמם בלבד, מלבד
2 שהועלתה בעלמא, נסתרת היא מהנלמד בבג"צ "חדר הנרות" הנ"ל.

3 בהתאם, היה מקום בענייננו ומשעה שעלה ספק ממשי לשאלת סמכות הוועדה להגיש תביעה
4 לסילוק יד נגד המערערים, כי הצדדים ואף הוועדה באופן חד צדדי, יפעלו עפ"י המנגנון האמור
5 ויביאו לפתחו של בימ"ש המחוזי את שאלת סמכות הוועדה להגיש את התביעה לסילוק יד ורק
6 אם בימ"ש מוסמך זה היה מכריע כטענת המשיבים (לאחר ליבון היקף ההסמכה בפסק הדין
7 המסמך), הייתה נסללת הדרך לברר את התביעה לסילוק יד.

8
9 47. בהשלמה לאמור אוסיף כי עם כל הכבוד, לא היה מקום ליתן משקל פרשני או ראייתי עצמאי,
10 לעמדת המדינה בנוגע לשאלת סמכות הוועדה להגיש תביעות לסילוק יד, כפי שזו הוגשה ביום
11 17/1/2017 (פרקליטות מחוז צפון) וצוטטה בפסק דינו של בימ"ש קמא. הוא הדין גם לעמדת
12 היועץ המשפטי לממשלה מיום 30/12/2020 (גם היא באמצעות פרקליטות מחוז צפון), כפי שזו
13 הוצגה במסגרת בקשת היועמ"ש להצטרף להליך הערעור שלפנינו (זאת גם מבלי שהוצג לפנינו
14 הסבר, על שום מה בקשת ההצטרפות האמורה, עלתה מאוחר לניהול ההליך בבימ"ש קמא, ואף
15 מאוחר להגשת הערעור).

16
17 כאמור סמכות הוועדה להגיש תביעה לסילוק יד נגזרת מהסמכות אשר הוענקה לוועדה בפסק
18 הדין המסמך לגביו פרטתי.

19 בשאלה הפרשנית לגביה הרחבתי לעיל, אין לדעה הפרשנית של נציג זה או אחר, מכובד ומייצג
20 אינטרסים רחבים ככל שיהיה, כל יתרון בהכרעה אשר לפרשנות המונח ניהול וגדר הכלול בו כפי
21 שפורט.

22 למותר להבהיר עוד, כי גם אילולי היינו עוסקים בפרשנות מונח בפסק דין העומד על אדנים
23 עצמאיים משלו כבענייננו, אלא היינו עוסקים דרך משל בפרשנות הסכם שנחתם בין שני צדדים,
24 אין, ככלל, לצד להסכם יתרון בפרשנות מונח בהסכם, זאת ודאי ככל שלשון ההסכם ברורה ואף
25 אם נדרשים אנו להתחקות אחר אומד דעת הצדדים להסכם, התחקות שאינה נחלת הצדדים אלא
26 נחלת הפרשן האובייקטיבי.

27 48. לאחר שנחתם הדיון בערעור דנן ובמהלך כתיבת חוות דעת זו, ראו המשיבים להפנות לפסק הדין
28 שניתן ב- 21.2.21 בע"א 9817/17, אשר יש בו ללמד לשיטתם לענייננו.

29

30 לאחר בחינה נוכחתי כי אין בפסק הדין מאומה שיש בה לקדם לענייננו;

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 32123-05-20 בוסקילה ואח' נ' רבינוביץ ואח'

תיק חיצוני:

בפסק הדין הנ"ל (העוסק במאטריה משפטית ובצדדים שאין להם נגיעה לענייננו) נקבע כי התיבה "בכל" היא תיבה רחבה ומשמעותה "במלוא". האמור לענייננו מלמד כי לוועדה סמכות במלוא ("בכל") העניינים הנוגעים לניהול האתר. ברם, ברור הוא, שעל (מלוא) העניינים הנ"ל שבסמכותה, צריכים להימצא בד' האמות של המונח "ניהול" ולא מעבר לכך וכפי שפרטתי.

49. גם בהפניה לפסק הדין בבג"צ 516/14, המאוזכר בפסק דינו של בימ"ש קמא (כך גם לפסק הדין בבג"צ 48/14, שניתן סמוך לו), אין כדי להועיל לטענות המשיבים, לשאלת סמכות הוועדה להגיש את התביעה לסילוק היד למועד בו הוגשה נגד המערערים;

אזכיר כי ההליכים בבג"צ 516/14 הנ"ל כוונו נגד החלטת המדינה להפקיע חטיבות קרקע באתר הרשב"י כשברקע הדברים הודגש כי החלטת ההפקעה נועדה לאפשר הסדרה ראויה של הפעילות באתר הקדוש.

לאחר שמיעת טיעוני הצדדים התקיימו בין המדינה למערבים שונים, לרבות חלק מהמשיבים בענייננו, הליכי גישור ממושכים וממציים בליווי בית המשפט. בסיכומם של הליכים אלו נאותו המדינה והמשיבים לקבל מתווה הסדר שהוצע בעיקרו ע"י המגשר. לנוסח המתווה (להלן: "ההסדר") ניתן תוקף של פסק דין ביום 27/1/2020.

הוסכם בנדון כי ההסדר יהיה זמני לתקופה של שלוש שנים ויבוא בשלב זה חלף ההפקעה, תוך שהמדינה הבהירה כי היא שומרת על זכותה לחדש את ההפקעה אם יתברר שההסדר אינו מיושם במהלך התקופה האמורה.

אעיר כי לא נסתר שנקיטת הליכי ההפקעה כמו גם גיבוש ההסדר האמור נדרשו לאחר תקופה ארוכת שנים שבה פעלה הוועדה ומבלי שהיה בפעילותה לאפשר הסדרה ראויה של הפעילות באתר הקדוש.

50. מכל מקום ולענייננו דורש ההסדר, אשר תוקפו מיום 27/1/2020 כאמור, את ביצוע ההשלמות הבאות:

- בחירת מנכ"ל לאתר בהליך פומבי תחרותי ושוויוני עפ"י מנגנון הקבוע בהסדר.
- נקיטות הליכי סילוק יד נגד מחזיקים ופינוי מבנים בלתי חוקיים על דרך מינוי יועץ משפטי שימונה בהליך הקבוע בהסדר, ואשר יטפל בפינוי פולשים וסילוק מבנים בלתי חוקיים.
- נקבע שהיועץ המשפטי שימונה יפעל להגשת תביעות נגד כל המחזיקים שלא כדין והוא זה אשר יופיע בבתי משפט ובפני גופים סטטוטוריים.

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 32123-05-20 בוסקילה ואח' נ' רבינוביץ ואח'

תיק חיצוני:

נקבע כי היועץ המשפטי יפעל ויונחה מקצועית ע"י פרקליטות מחוז צפון.

51. לכאורה ברור כי הסמכות שנקבעה במסגרת ההסדר לעיל לעניין תביעות לסילוק יד, צופה פני עתיד, ולמעשה אף לא הייתה קיימת טרם שהוקנתה לוועדה במסגרת אותו הסדר. מכל מקום, ההסדר מלמד שהסמכות להגשת התביעות לסילוק היד, הותנתה במינוי יועץ משפטי אשר הוסמך לטפל בפינוי פולשים ועפ"י מנגנון אשר נקבע בעניין, בבחינת תנאי מקדמי.

גם אם אמנע מלקבוע את שקבעתי לעיל, שמההסדר יש ללמוד כי מוקדם לכניסתו לתוקף וטרם שנקבע המנגנון המדוקדק שבו, למינוי מנכ"ל ויועץ משפטי, אשר תפקידו לפעול לפינוי כלל הפולשים, סמכות זו לפינוי פולשים בהכרח לא הוקנתה לוועדה. עדיין לכל הפחות נכון לקבוע כי מההסדר האמור עצמו, אין בסיס ללמוד כי הסמכות להגשת תביעות לסילוק יד הייתה בהכרח קיימת במקורה לוועדה ומאז הקמתה, בבחינת לימוד בדיעבד, אשר לגדר סמכות הניהול שהוקנתה לוועדה ועמדה במוקד הדיון לעיל.

52. אוסיף כי מטיעוני הצדדים, מפסק הדין קמא ומהעמדות בבג"צ 516/14 ו – 48/14 לעיל, עולה שהוועדה דה – פקטו ולאורך שנים ארוכות מאז הקמתה לא נקטה כל הליכים משפטיים ותביעות לסילוק יד פולשים מהאתר שבניהולה, זאת עד להגשת התביעה נגד המשיבים. האמור יש בו כשלעצמו לתמוך במידת מה בהנחה לפיה אף הוועדה לא ראתה עצמה מוסמכת בעניין, עד שהיה נדרש לפעול להסדר שגובש ואשר כלל את מינוי המנכ"ל והיועמ"ש שהוסמך לטפל בתביעות הפינוי.

53. מהמקובץ לעיל עולה, אם כן, כי החלטה, ככל שנתקבלה על ידי הוועדה (ע"י ארבעה מחמשת חברי הוועדה), להגיש את התביעה לסילוק יד המערערים מושא פסק הדין קמא, זו נתקבלה שלא בסמכות. לכל הפחות מחויבת הייתה הוועדה, טרם שנקטה בצעד חריג וראשוני זה, לברר את סמכותה לעשות כן, על דרך פניה לביהמ"ש המחוזי שהוסמך לשם כך עפ"י פסק הדין המסמיך וכפי שפורט.

54. לסיכום ולאור מכלול המפורט בחוות דעתי, אמליץ לחבריי לבטל את פסק דינו של בימ"ש קמא, אשר ניתן על בסיס תביעה שהוגשה שלא בסמכות הוועדה להגישה, זאת כמובן מבלי להידרש להכרעות שנקבעו במסגרתו, לשאלת מעמד המערערים במקרקעין והעדר זכותם בדין להמשיך ולהחזיק בהם.

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 32123-05-20 בוסקילה ואח' נ' רבינוביץ ואח'

תיק חיצוני:

55. לאור התוצאה אמליץ לחבריי לחייב את המשיבים, יחד ולחוד, לשאת בהוצאות משפט המערערים, במשותף, בסכום כולל של 15,000 ₪.

10
11
12
13
דני צרפתי, שופט
14

השופט א. קולה- אב"ד

1. מסכים אני ובכל הכבוד לחוות דעתו של חברי כב' השופט ד. צרפתי, ועם זאת אבקש להוסיף דברים אחדים וכדלהלן.
2. אתחיל בקביעתו של חברי, כי הוועדה הינה לכל הפחות גוף דן –מהותי, ולטעמי אף למעלה מכך.
3. נוסף לדברים שכתב בעניין זה חברי כב' השופט צרפתי אבקש להפנות לדברים הבאים.
4. כבר בפסק-הדין המסמך, צורף לוועדה נציג המדינה, דהיינו קודם לכן נקבעה וועדה שתנהל את אתר הרשב"י, שנציג המדינה לא היה חלק הימנה, ובעקבות פסק הדין המסמך, צורף נציג המדינה לוועדה זו. דומה, שבכך נשמטת הקרקע מתחת לטענת המשיבים כאן, כאלו, כביכול מדובר בחמישה אנשים פרטיים. שעה שצורף המשיב 1 כנציג המדינה, שוב אין מקום להתייחס אליו כאדם פרטי.
5. יוער גם, כי הסיבה המרכזית להוספתו של נציג המדינה לוועדה נומקה בכך ואני מצטט כד מסעיף 2 לפסק הדין המסמך "קבר זה הוכר כמקום קדוש ליהודים בפרט הרביעי לתוספת הראשונה לתקנות השמירה על מקומות קדושים ליהודים, התשמ"א-1981".

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 32123-05-20 בוסקילה ואח' נ' רבינוביץ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 וכך מסעיף 4 שם "המדינה מקצה משאבים בלתי מבוטלים למטרות הקשורות לפעילותו
- 2 השוטפת של האתר. על אף חשיבותו הרבה של קבר רשב"י"
- 3 הינה כי כן, לא יכול להיות ספק, שמדובר בגוף שתפקידו בין השאר שמירת זכויות באתר
- 4 שיש לו זיקה של ממש לציבור בכללותו.
- 5 6. הדבר עולה מפורשות גם מבג"צ "חדר הנרות" שהוזכר על ידי חברי ושמ בסעיף ג2. נקבע
- 6 מפורשות כך, "יובהר כי כאמור כל טענותיה של העותרת כלפי החלטות "ועדת
- 7 החמישה" שמורות לה בהליך בפני בית המשפט האזרחי, לרבות טענות "בעלות גוון
- 8 מינהלי", כגון טענות בדבר זכות הטיעון ואפליה".
- 9 יוער גם לעניין זה, כי דבר זה הובהר לאור הדיון שנערך בבג"צ שם (צורף כנספח 2 לתיק
- 10 מוצגי המשיבים) שם נאמר, בין השאר, מפי כב' השופט מ. מזוז כך- " כיוון שהייתה
- 11 התנגדות להפקעה של כל הגורמים המעורבים, כיוון שמדובר בגופים ציבוריים הוחלט
- 12 שתוקם ועדה שמייצבת את הגופים שמחיקים בשטח שם שהיא תנהל את זה, היא
- 13 מקבלת החלטות במישור המשפט הפרטי ציבורי"
- 14 ובהמשך שם ביקש ב"כ העותרים שם "שבהחלטה יהיה כתוב שכל הטענות בתחום
- 15 המשפטי מנהלי יהיו פתוחות בפנינו"
- 16 ואכן, סופו של יום, בקשתו זו, היוותה חלק מן ההחלטה, לאמור אין ספק שמדובר בגוף
- 17 מנהלי, וכאמור לכל הפחות, דו-מהותי, אם לא למעלה מזה.
- 18 7. חיזוק נוסף לעניין זה, ניתן למצוא בבג"צ 526/14, שגם אליו נדרש חברי. בג"צ זה, קיבל
- 19 הסדר גישור שנעשה בין הצדדים (לרבות המדינה) ונתן לו תוקף של פסק-דין. בהסדר
- 20 הגישור נקבע מנגנון הן למינוי מנכ"ל והן למינוי יועץ משפטי, תוך הכפפתו המקצועית
- 21 לפרקליט האזרחי של מחוז צפון.
- 22 דרך המינוי- באמצעות ועדות איתור, מעידה כאלף עדים שמדובר בגוף ציבורי, שאם לא
- 23 כן, וועדת איתור למה לי? הכפפתו של היועץ המשפטי של הוועדה לפרקליטות המדינה
- 24 באמצעות הפרקליט האזרחי של מחוז הצפון, אף היא מעידה כאלף עדים, שמדובר בגוף
- 25 ציבורי, הכפוף לכללי הביקורת המנהליים, וממילא וכפי שכתב חברי בצדק, לרשות
- 26 מנהלית או לגוף מנהלי אין אלא אותה סמכות שהוענקה לו מפורשות.
- 27 8. משעסקתי בבג"צ 516/14 הנ"ל, אבקש עוד להידרש לטענת המשיבים כאלו, כביכול,
- 28 מבג"צ זה נמצאו למדים שסמכויות הועדה מאז ומתמיד היו לסילוק פולשים.

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 32123-05-20 בוסקילה ואח' נ' רבינוביץ ואח'

תיק חיצוני:

9. דומני, שדווקא ממקום שהמערערים רצו ללמוד לשיטתם, נמצאנו למדים, היפוכם של דברים, וכדלהלן.
10. כאמור לעיל, בג"צ התנה מהלך של "נקיטת הליכי סילוק יד נגד מחזיקים ופינוי מבנים בלתי חוקיים" במינויו של יועץ משפטי (לצד מינויו של מנכ"ל חיצוני) שיהיה כפוף מנהלית אומנם למנכ"ל שיבחר, אך מקצועית לפרקליט מחוז צפון. לאמור, ללא ביקורת והנחיה של יועץ משפטי מטעם המדינה, לא יוכל היועץ המשפטי של הוועדה לפעול לסילוק פולשים. ברור לחלוטין שללא מנגנון זה, לא יכולה הייתה הוועדה כלל ועיקר לפעול לסילוק פולשים.
11. זאת ועוד, בפסק הדין הנ"ל, נאמר מפורשות ואף הודגשה "כל", כי היועץ המשפטי ".... יפעל להגשת תביעות נגד כל המחזיקים שלא כדין". ללמדך, כי אל לה לוועדה לנקוט במדיניות של אפליה, וכזכור זו הייתה אחת הטענות של העותרים, אשר לטעמי לא קיבלה מענה מספק בפסק הדין קמא.
12. ומשעסקתי במילה "כל", לא נותר לי אלא להפנות לאסמכתא הנוספת שביקשו המשיבים לצרף כחיוק לעמדתם, וגם אליה נדרש חברי בסעיף 48 לחוות דעתו. מפסק דין זה (9817/17) ביקשו המשיבים ללמוד על פרשנות התיבה: "כל", וכך ציטט ב"כ המשיבים מפסק דין זה "....הדין הוא זהה ו"הכל" "משמע בכל מכל כל", לא פחות, לא מסויג, לא מוגבל". כך גם בעניין סמכותו של היועץ המשפטי של הוועדה וממילא סמכותה של הוועדה, עליה לפעול להגשת תביעות נגד "כל" המחזיקים שלא כדין.... וכדברי המשיבים עצמם ".... כל- הכל בכל מכל.. לא פחות, לא מסויג, לא מוגבל...."
- מי שיהיה אמון על כך הוא אותו יועץ משפטי שנבחר, וכאמור בהנחייתו המקצועית של פרקליט מחוז צפון.
13. ומשהגעתי לפרשנות המילה "הכל" הרי, שכאמור ביקשו המשיבים להסתמך על ע"א 9817/17, אלא שכדברי חברי ואני מוסיף, אין הראיה דומה לנדון ואין המשל דומה לנמשל. הדיון שם נסב סביב הדיבר ה"כל" ואילו אצלנו הדיון הוא על הדיבר "ניהול". אין מחלוקת שכל הניהול במשמע "הכל בכל מכל כל...." ואולם מהו אותו "ניהול"? והאם ניהול כולל את סמכויות פינוי וסילוק יד? דומני שעל כך התשובה היא לא באלף רבתי.
14. סוף דבר כתחילתו, שמצטרף אני לחוות דעתו של חברי שדין הערעור להתקבל, ואם ברצון הוועדה לפעול לסילוק ידם של פולשים, לרבות לטענתם את המערערים, היה עליה לנקוט במתווה המדויק שהותווה בבג"צ 516/14.

30

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 32123-05-20 בוסקילה ואח' נ' רבינוביץ ואח'

תיק חיצוני:

אשר קולה, שופט
סגן הנשיא

1

2

השופטת רננה גלפז:

3

מסכימה לאמור בחוות דעתו של חברי, כב' השופט ד. צרפתי ולהערוותיו של כב' סגן הנשיא,

4

השופט אשר קולה.

5

6

7

רננה גלפז מוקדי, שופטת

8

9

10

הוחלט אפוא פה אחד כאמור בסעיפים 54 ו-55 לחוות דעתו של כב' השופט דני צרפתי.

11

העירבון שהופקד על ידי המערערים, יוחזר באמצעות בא כוחם.

12

13

ניתן היום, י"ז אדר תשפ"א, 01 מרץ 2021, בהעדר הצדדים.

רננה גלפז מוקדי, שופטת

דני צרפתי, שופט

אשר קולה, שופט
סגן הנשיא

14